

DISCURS DEL SANT PARE FRANCESC ALS PARTICIPANTS EN EL CONGRÉS INTERNACIONAL SOBRE LA CATEQUESI

Aula Pau VI
Divendres, 27 de setembre de 2013

Benvolguts catequistes, bona tarda!

M'agrada que en l'*Any de la fe* hi hagi aquesta trobada per a vosaltres: la catequesi és un dels pilars de l'educació de la fe, i es necessiten bons catequistes! Gràcies per aquest servei a l'Església i en l'Església. Encara que de vegades pot ser difícil, es treballa tant, s'hi treballa molt i no es veuen els resultats desitjats, educar en la fe és bonic! Potser és la millor herència que podem deixar: la fe! Educar en la fe, perquè creixi. Ajudar els infants, els nois, els joves, els adults a conèixer i a estimar cada vegada més el Senyor és una de les aventures educatives més boniques: es construeix l'Església! «Ser» catequistes! No treballar de catequistes: això no serveix! Jo treballo de catequista perquè m'agrada ensenyar... Però si tu no ets catequista, no serveix! No seràs fecund, no seràs fecunda! Catequista és una vocació: «ser catequista», aquesta és la vocació, no treballar de catequista. Escolteu bé, no he dit «fer» de catequistes, sinó «ser-ho», perquè implica la vida. Es guia a la trobada amb Crist amb les seves paraules i amb la vida, amb el testimoniatge. Recordeu-vos del que Benet XVI us va dir: «L'Església no creix per proselitisme. Creix per atracció». I el que atreu és el testimoniatge. Ser catequista significa donar testimoniatge de la fe; ser coherent en la pròpia vida. I això no és fàcil. No és fàcil! Nosaltres ajudem, guiem a la trobada amb Crist amb les paraules i amb la vida, amb el testimoniatge. M'agrada recordar el que sant Francesc d'Assís deia als seus germans: «Prediqueu sempre l'Evangeli i, si fos necessari, també amb les paraules». Les paraules arriben... però primer el testimoniatge: que la gent vegi en la nostra vida l'Evangeli, pugui llegir l'Evangeli. I «ser» catequistes demana amor, amor cada vegada més fort a Crist, amor al seu poble sant. I aquest amor no es compra a les botigues, no es compra tampoc aquí, a Roma. Aquest amor ve de Crist! És un regal de Crist! És un regal de Crist! I si ve de Crist, parteix de Crist i hem de tornar a partir de Crist, d'aquest amor que Ell ens dona. Què significa aquest *tornar a partir de Crist* per a un catequista, per a vosaltres, també per a mi, perquè també jo sóc catequista? Què significa?

Parlaré de tres coses: una, dues i tres, com ho feien els vells jesuïtes... Una, dues i tres!

1. Abans de tot, tornar a partir de Crist significa *tenir familiaritat amb Ell*, tenir aquesta familiaritat amb Jesús: Jesús ho recomana amb insistència als seus deixebles en l'Últim Sopar, quan es prepara a viure el do més alt de l'amor, el sacrifici de la Creu. Jesús utilitza la imatge del cep i les sarments i diu: manteniu-vos en el meu amor, manteniu-vos units a mi, com la sarment està unida al cep. Si estem units a Ell podem donar fruit, i aquesta és la familiaritat amb Crist. Restar en Jesús! És un restar lligats a Ell, dintre d'Ell, amb Ell, parlant amb Ell: romandre en Jesús.

Per a un deixeble, la primera cosa és estar amb el Mestre, escoltar-lo, aprendre d'Ell. I això val sempre, és un camí que dura tota la vida. Recordo d'haver vist tantes vegades a la diòcesi, en l'altra diòcesi que tenia abans, els catequistes al final del seminari de catequesi que sortien dient: «Tinc el títol de catequista». Això no serveix, no tens res, has fet un petit pas! Qui t'ajudarà? Això val sempre! No és un títol, és una actitud: estar amb Ell; i dura tota la vida! És estar en la presència del Senyor, deixar-se mirar per Ell. Jo us pregunto: Com esteu en la presència del Senyor? Quan aneu al Senyor, mireu el Sagrari, què feu? Sense paraules... Però jo parlo i parlo, dic, penso, medito, sento... Molt bé! Però tu et deixes mirar pel Senyor? Deixar-se mirar pel Senyor. Ell ens mira i aquesta és una manera de pregar. Et deixes mirar pel Senyor? Però, com es fa? Mira el Sagrari, i deixat mirar... és senzill! És una mica avorrit, m'adormo... Adormits, adormits! Ell et mirarà igualment, ell et mirarà igualment. Però, estigues segur que Ell et mira! I això és molt més important que el títol de catequista: forma part del ser catequista. Això escalfa el cor, té encès el foc de l'amistat amb el Senyor, et fa sentir que veritablement Ell et mira, és a prop teu i t'estima. En una de les sortides que he fet, aquí a Roma, en una Missa, se'm va apropar un home, relativament jove, i em va dir: «Pare, encantat de conèixer-lo, però jo no crec en res! No tinc el do de la fe». Entenia que era un do. «No tinc el do de la fe! Què em diu vostè?». «No et desanimis. Ell t'estima. Deixa't mirar per Ell! Res més». I això us ho dic a vosaltres: deixeu-vos mirar pel Senyor! Entenc que per a vosaltres no és tan fàcil: especialment per a aquells que estan casats i tenen fills, és difícil trobar un temps llarg de calma. Però, gràcies a Déu, no és necessari que tothom ho faci de la mateixa manera; en l'Església hi ha varietat de vocacions i varietat de formes espirituals; l'important és trobar una forma adequada per a *estar amb el Senyor*; i això pot fer-se, és possible en tots els estats de vida. En aquest moment, cada un pot preguntar-se: Com visc aquest «estar» amb Jesús? Aquesta és una pregunta que us deixo: «Com visc aquest estar amb Jesús, aquest restar en Jesús?». Tinc moments en què resto en la seva presència, en silenci, em deixo mirar per Ell? Deixo que el seu foc escalfi el meu cor? Si en el nostre cor no hi ha l'escalfor de Déu, del seu amor, de la seva tendresa, com podem nosaltres, pobres pecadors, escalfar el cor dels altres? Penseu en això!

2. El segon element és aquest. Segon: *tornar a partir de Crist* significa *imitar-lo en el sortir de si i anar a l'encontre de l'altre*. Aquesta és una experiència bonica, i una mica paradoxal. Per què? Perquè qui posa Crist en el centre de la seva vida, es descentra! Com més t'uneixes a Jesús i Ell esdevé el centre de la teva vida, tant més Ell et fa sortir de tu mateix, et descentra i t'obre als altres. Aquest és el veritable dinamisme de l'amor, aquest és el moviment de Déu mateix! Déu és el centre, però sempre és do de si, relació, vida que es comunica... Així esdevenim també nosaltres si restem units a Crist, Ell ens fa entrar en aquesta dinàmica de l'amor. On hi ha veritable vida en Crist, hi ha obertura a l'altre, hi ha sortida d'un mateix per anar a l'encontre de l'altre en nom de Crist. I aquesta és la tasca del catequista: sortir contínuament de si per amor, per donar testimoni de Jesús i parlar de Jesús, predicar Jesús Això és important perquè ho fa el Senyor: és el mateix Senyor qui ens empeny a sortir.

El cor del catequista viu sempre aquest moviment de «sístole □ diàstole»: unió amb Jesús □ trobada amb l'altre. Són les dues coses: m'uneixo a Jesús i surto a l'encontre amb els altres. Si manca un d'aquests dos moviments, ja no batega, no pot viure. Rep com a do el kerigma, i al seu torn l'ofereix com a do. Aquesta paraula: do. El catequista és conscient que ha rebut un do, el do de la fe i el dona com a do als altres. I això és bonic. I no es guarda per a ell un percentatge! Tot allò que rep ho dona! Això no és un negoci! No és un negoci! És pur do: do rebut i do transmès. I el catequista és allà, en aquesta cruïlla de dons. La naturalesa mateixa del kerigma és així: és un do que genera missió, que empeny sempre més enllà d'un mateix. Sant Pau deia: «L'amor de Crist ens empeny», però aquest «ens empeny» també pot traduir-se com «ens posseeix». És així: l'amor t'atreu i t'envia, t'agafa i et dona als altres. En aquesta tensió es mou el cor del cristià, particularment el cor del catequista. Preguntem-nos-ho tots: És així com batega el meu cor de catequista: unió amb Jesús i trobada amb l'altre? Amb aquest moviment de «sístole i diàstole»? S'alimenta en la relació amb Ell, però per portar-lo als altres i no per retenir-lo? Us dic una cosa: no entenc com un catequista pot romandre ferm sense aquest moviment. No ho entenc!

3. I el tercer element □tres□ està sempre en aquesta línia: *tornar a partir de Crist significa no tenir por d'anar amb Ell a les perifèries*. Aquí em ve a la memòria la història de Jonàs, una figura molt interessant, sobretot en els nostres temps de canvis i d'incertesa. Jonàs era un home piadós, amb una vida tranquil·la i ordenada; això el porta a tenir els seus esquemes molt clars i jutjar-ho tot i tothom amb aquests esquemes, de manera rígida. Ho té tot clar, la veritat és aquesta. És rígid! Per això quan el Senyor el crida i li diu d'anar a predicar a Nínive, la gran ciutat pagana, Jonàs s'hi resisteix. Anar-hi! Però si jo tinc tota la veritat aquí! S'hi resisteix... Nínive està fora dels seus esquemes, es troba en les perifèries del seu món. I aleshores fuig, se'n va a Espanya, s'escapa, s'embarca en una nau que hi va. Aneu i torneu a llegir el llibre de Jonàs! És curt, però és una paràbola molt instructiva, especialment per a nosaltres que estem en l'Església.

Què ens ensenya? Ens ensenya a no tenir por de sortir dels nostres esquemes per seguir Déu, perquè Déu va sempre més enllà. Però sabeu què? Déu no té por! Ho sabíeu això? No té por! Sempre va més enllà dels nostres esquemes! Déu no té por de les perifèries. Però si vosaltres aneu a les perifèries, el trobareu allà. Déu és sempre fidel, és creatiu. Però, si us plau, no s'entén un catequista que no sigui creatiu. I la creativitat és com la columna del ser catequista. Déu és creatiu, no està tancat, i per això mai no és rígid. Déu no és rígid! Ens acull, ve a trobar-nos, ens entén. Per ser fidels, per ser creatius, cal saber canviar. Saber canviar. I per què he de canviar? Per adequar-me a les circumstàncies en què he d'anunciar l'Evangeli. Per romandre amb Déu cal saber sortir, no tenir por de sortir. Si un catequista es deixa vèncer per la por, és un covard; si un catequista s'està tranquil, acaba sent una estàtua del museu: i en tenim tants! En tenim tants! Si us plau, cap estàtua de museu! Si un catequista és rígid esdevé apergaminat i estèril. Us pregunto: Algú de vosaltres vol ser un covard, una estàtua de museu o estèril? Algú té aquest desig? [Catequistes: No!] No? Segur? Està bé! El que us diré ara ho he dit

moltes vegades, però em surt del cor. Quan els cristians ens tanquem en el nostre grup, en el nostre moviment, en la nostra parròquia, en el nostre ambient, restem tancats i ens passa el que passa a tot el que està tancat; quan una habitació està tancada comença l'olor a humitat. I si una persona està tancada en aquesta habitació, emmalalteix! Quan un cristià es tanca en el seu grup, en la seva parròquia, en el seu moviment, està tancat, s'emmalalteix. Si un cristià surt al carrer, a les perifèries, pot passar-li el que li passa a una persona que va pel carrer: un accident. Tantes vegades hem vist accidents al carrer. Però us dic: prefereixo mil vegades una Església accidentada, i no una Església emmalaltida! Una Església, un catequista que té el coratge de córrer el risc de sortir, i no un catequista que estudiï, ho sàpiga tot, però estigui sempre tancat: aquest està malalt. I a vegades està malalt del cap...

Però compte! Jesús no diu: aneu, espavileu-vos. No, no diu això! Jesús diu: Aneu, jo sóc amb vosaltres! Aquesta és la nostra bellesa i la nostra força: si anem, si sortim a portar el seu Evangeli amb amor, amb veritable esperit apostòlic, amb *parresia*, Ell camina amb nosaltres, ens precedeix, □ho dic en espanyol□ ens «*primerea*». El Senyor sempre ens «*primerea*»! Hores d'ara ja heu après el significat d'aquesta paraula. I això ho diu la Bíblia, no ho dic jo. La Bíblia diu, el Senyor diu en la Bíblia: Jo sóc com la flor de l'ametller. Per què? Perquè és la primera que floreix a la primavera. Ell és sempre el «primer»! És el primer! Això és fonamental per a nosaltres: Déu sempre ens precedeix! Quan pensem d'anar lluny, en una extrema perifèria, i potser tenim una mica de por, en realitat Ell ja hi és allà: Jesús ens espera en el cor d'aquell germà, en la seva carn ferida, en la seva vida oprimita, en la seva ànima sense fe. Però vosaltres coneixeu una de les perifèries que més mal em produeix i que vaig veure a la diòcesi que tenia abans? La dels infants que no saben fer-se el Senyal de la Creu. A Buenos Aires hi ha molts infants que no saben fer-se el Senyal de la Creu. Aquesta és una perifèria! Cal anar-hi! Jesús és allà, t'hi espera, per ajudar aquell infant a fer-se el Senyal de la Creu. Ell sempre ens precedeix.

Benvolguts catequistes, s'han acabat els tres punts. Sempre tornar a partir de Crist! Us dono les gràcies pel que feu, però sobretot perquè esteu en l'Església, en el Poble de Déu en camí, perquè camineu amb el Poble de Déu. Romanguem amb Crist □romandre en Crist□ cerquem ser cada vegada més una sola cosa amb Ell; seguim-lo, imitem-lo en el seu moviment d'amor, en el seu anar a l'encontre de l'home; i sortim, obrim les portes, tinguem la gosadia de traçar nous camins per a l'anunci de l'Evangeli.

Que el Senyor us beneeixi i la Mare de Déu us acompanyi. Gràcies!

Maria és la nostra Mare,
Maria sempre ens porta a Jesús!

Fem una pregària, els uns pels altres, a la Mare de Déu.

[Ave Maria] [Benedicció]

Moltes gràcies!